

MEMÒRIA 2016

Com a fet destacable per a la nostre entitat a l'any 2016 és la celebració del

30è ANIVERSARI FONS CATALÀ

L'acte de commemoració del 30è aniversari del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament que va omplir el centre cultural La Mercè de Girona es va convertir en un acte públic de reconeixement a la tasca desenvolupada per l'associació municipalista en aquestes tres dècades i també de suport per encarar amb força els nous reptes.

Presentat per la periodista Mercè Sibina, la benvinguda de l'acte va anar a càrrec de l'alcaldessa de Girona, Marta Madrenas. En segon lloc, un dels membres fundadors del Fons i responsable de l'Agenda Llatinoamericana, Jordi Planas, va recordar els orígens de l'entitat. Seguidament, el jove refugiat siríà Jamal Waez va donar veu a les persones que avui pateixen el drama de veure's abocats a fugir de casa seva per culpa de la guerra i va reivindicar el paper dels ajuntaments a l'hora d'acollir persones refugiades.

En el transcurs de l'acte, la presidenta del Fons i alcaldessa de la Garriga, Meritxell Budó, va recordar que aquest aniversari ha obligat a repensar la tasca d'aquesta institució i en aquest sentit va destacar la necessitat "que la cooperació sigui més coherent amb la resta de polítiques públiques" i tendir a una major coordinació amb la resta d'administracions

Finalment, el president de la Generalitat Carles Puigdemont va cloure l'acte recordant que el benefici més important d'aquestes tres dècades d'activisme municipalista solidari no han estat únicament els recursos que s'han destinat a pal·liar els efectes de les crisis humanitàries, sinó la transformació de la mirada col·lectiva envers les causes que hi ha al darrere de les crisis. I va assegurar que, davant situacions com ara la crisi dels refugiats, el país disposa dels recursos necessaris per fer-hi front però no de les estructures d'estat adequades per acollir-los.

L'acte commemoratiu es va celebrar en el marc de la 37a Assemblea del Fons Català en el decurs de la qual es van actualitzar els estatuts de l'entitat i es va aprovar un document estratègic que ha de servir per iniciar un debat amb els ens locals socis sobre com ha de ser la cooperació municipalista dels propers anys, ambdós documents aprovats per una àmplia majoria.

La memòria s'estructura per àrees operatives (geogràfiques i temàtiques).

JUNTA EXECUTIVA

La Junta Executiva s'ha reunit el 25 de maig i l'1 de desembre de 2016.

DIRECCIÓ

- Gestió de personal: incorporació del coordinador tècnic i substitució del responsable d'Àfrica
- Gestió Ciutats Defensores pels Drets Humans
- Celebració 30è aniversari
- Viatges a:
 - Sàhara (febrer, 40è aniversari Front Polisario)
 - Gàmbia (maig, seguiment de projectes)

– Senegal (octubre, seguiment de projectes)

- Visites a ajuntaments del territori
- Reunions amb membres de la Junta
- Elaboració de formularis de processos
- Reunions per concretar l'estratègia per la sectorització MINHAP
- Enllaç i seguiment de directrius amb presidència
- Planificació i autorització de viatges
- Aprovació de pagaments

Amb l'ajuda dels treballadors/es de la casa.

COORDINACIÓ TÈCNICA

- Coordinació equip tècnic des de maig 2016
- Elaboració de documents i posicionaments per participació en jornades i seminaris
- Coordinació amb l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya
- Coordinació amb òrgans de col·laboració i participació de la Generalitat de Catalunya
- Coordinació CCASPS
- Visites a ajuntaments del territori
- Coordinació de la campanya Món Local Refugi i enllaç amb Comitè d'Ajuda a les Persones Refugiades de la Generalitat i Asil.cat
- Coordinació amb els Intergrups i la Comissió d'Exteriors del Parlament de Catalunya
- Coordinació mocions i declaracions conjuntes amb entitats municipalistes
- Elaboració de propostes a Ciutats Defensores pels Drets Humans
- Visites a ajuntaments del territori
- Viatge a Equador (octubre, seguiment post emergència terratrèmol i Habitat III)
- Coordinació document estratègic FCCD desembre 2016
- Coordinació 30è aniversari

ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

- Relació amb els socis pel que fa a les aportacions econòmiques a projectes i quotes de socis.
- Tramitació de les sol·licituds de documentació requerida pels socis (certificacions del Fons, Agència Tributària, Tresoreria General de la Seguretat Social, Auditories).
- Reclamació de les aportacions consignades i no fetes efectives i de les quotes de soci.
- Tramitació de les altes dels nous socis.
- Control del correu electrònic general del Fons.
- Quadrar socis de la comptabilitat i del programa de projectes.
- Control i seguiment dels projectes pendents de cobrir i de pagament
- Gestió dels pagaments a projectes i notificació a les entitats/institucions executores.
- Comptabilització, validació i seguiment pressupostari dels projectes propis.
- Recepció, comptabilització, validació final i pagament de les factures dels proveïdors.
- Validació i gestió de les liquidacions de despesa dels tècnics i dels membres de la Junta Executiva.
- Seguiment dels contractes de manteniment amb proveïdors.
- Control Immobilitzat.
- Control i gestió de la tresoreria del Fons Català.

- Control i preparació del pagament d'impostos (IRPF, Seguretat Social).
- Preparació per a la gestoria dels Models 110-180-182-190-347 de l'Agència Tributària.
- Validació de l'Impost de Societats (Model 200 de l'Agència Tributària).
- Gestió d'altres i baixes de contractes.
- Comptabilització de nòmines i despeses de S.S. c/Fons i tramitació del pagaments de nòmines
- Gestió de baixes i altres mèdiques.
- Tancament comptable de l'exercici i preparació dels comptes anuals. Preparació de l'informe de gestió, supervisió i impressió dels comptes auditats. Lliurament al Departament de Justícia de l'informe d'Auditoria, els comptes anuals i l'informe de gestió.
- Elaboració i presentació de la justificació econòmica dels projectes propis del Fons Català.
- Preparació de la informació requerida per l'organisme soci del Fons a qui el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques ens ha sectoritzat.
- Control de les despeses de l'oficina de Senegal, validació i comptabilització.
- Comptabilització de les despeses de l'oficina de Managua i dels moviments del Banc ProCredit.
- Control i coordinació de la itinerància de dues exposicions: d'una banda l'exposició "Les Raons de la Cooperació" i d'altra banda l'exposició "(13)25 Al Principi va ser la Paraula, Dones del poble Sahraui".

ÀREA DE PROJECTES

- Coordinació de l'anàlisi de les convocatòries i assessorament en la proposta de distribució dels recursos, dels ajuntaments de: Caldes de Montbui, Castellbisbal, Cerdanyola del Vallès, la Garriga, Igualada, Mataró, Molins de Rei, la Roca del Vallès, Sant Boi de Llobregat, Sant Cugat del Vallès, Sant Sadurní d'Anoia, Santa Coloma de Gramenet, Viladecans, Vilafranca del Penedès i Consell Comarcal d'Osona. També s'han analitzat altres projectes a petició d'alguns socis. Total projectes avaluats pels tècnics de les àrees: 131.
- Assistència als Consells de Cooperació dels ajuntaments als quals el Fons els gestiona la convocatòria de projectes.
- Coordinació administrativa del cicle de gestió de projectes (des de la notificació d'aprovació fins el control de justificació):
 - Alta nous projectes: 144
 - 79 projectes aprovats en el marc dels convenis per a la gestió de convocatòries locals dels socis del Fons
 - 14 projectes proposats per altres socis del Fons Català
 - 38 projectes relacionats amb campanyes d'emergència
 - 13 projectes proposats pel Fons Català
 - Projectes tancats: 106
 - Informes rebuts: 260
 - Informes processats: 193
 - Informes pendents de processar a 31/12/2016: 252
- Assessorament als ajuntaments socis en l'àmbit de bases de convocatòries i convenis..
- Vistiplau proposades de finançament mensual de projectes de les diverses àrees geogràfiques.
- Revisió d'informes econòmics dels projectes i gestió de reclamacions a les entitats.
- Processament dels informes narratius per enviar-los als socis que els han finançat.
- Justificació als socis de les seves aportacions.
- Preparació documentació administrativa per a la sol·licitud de subvencions.
- Control alta, ampliació i baixa de projectes a presentar a la Junta Executiva.

- Tasques de secretaria de l'entitat.

ÀREA D'AMÈRICA LLATINA

Seguiment sobre terreny de projectes de cooperació municipal directa i indirecta

- Rutes de seguiment des de l'Oficina de Managua als països de l'Àrea de Centreamèrica (no s'hi inclouen les visites puntuals a municipis de Nicaragua):
 - Nicaragua (4 rutes)
 - El Salvador (2 rutes)
 - Hondures (1 ruta)
 - Guatemala (3 rutes)
- Rutes de seguiment de projectes a Sud-amèrica:
 - Equador (2): maig i octubre
 - Bolívia (1): maig
- Rutes de seguiment de projectes al Carib:
 - Cuba (1): novembre
 - Haití (1): novembre
- Seguiment de projectes, en el marc del conveni amb l'Ajuntament de Girona a Equador (maig)
- Elaboració d'informes de seguiment i informes especials per als ajuntaments que fan cooperació directa.

Acompanyament a la cooperació directa

Municipi català	Contrapart	Acció
Sant Cugat del Vallès	Tarija (Bolívia)	Projecte de cooperació directa emmarcat en el component de Cooperació Tècnica: <ul style="list-style-type: none"> - Seguiment del conveni de col·laboració Ciutat a Ciutat-Tarija i Sant Cugat - Seguiment del Pla d'acció anual - Seguiment i avaluació del procés d'Assistència Tècnica especialitzada en GIRS-Gestió de Residus (novembre)
Sant Cugat del Vallès	Cotacachi (Equador)	Projecte de cooperació directa emmarcat en el sector d'atenció ciutadana i gestió documental: <ul style="list-style-type: none"> - Identificació de la intervenció - Establiment d'un primer marc d'acords entre ambdues ciutats
Sant Boi de Llobregat	San Miguelito (Nicaragua)	Acompanyament a la delegació de Sant Boi al municipi de San Miguelito (juliol) i assistència conjunta al Primer Congrés Internacional d'agermanaments amb Nicaragua
Vilafranca del Penedès-Sant Pere de Ribes	Puerto Cabezas-Bilwi (Nicaragua)	Seguiment de projectes en el marc de l'agermanament entre municipis

Centelles	CEBS Estelí – Comunitat de Santa Rosa (municipi de San Fernando)	Acompanyament a la reformulació d'un projecte ramader per aconseguir la sostenibilitat econòmica d'una granja de vaques lleteres
Esplugues de Llobregat	Instituto Técnico Superior Segundo Montes (Meanguera, El Salvador)	Revisió del procés de gestió de l'Institut per assolir la independència executiva i financera. Acompanyament a la nova junta directiva de centre

Desplegament del programa de Cooperació Tècnica a Amèrica: Suport a iniciatives de cooperació tècnica entre municipis i entitats catalans i municipis del Sud

Centreamèrica

- Programa d'assistència tècnica en matèria de gestió de residus sòlids amb la Mancomunitat de Municipis del Llac Petén Itzá a Guatemala i l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. Revisió i validació del projecte de construcció d'una planta de compostatge i reciclatge al municipi de San Andrés (Guatemala).
- Contacte amb el GREIP de la Universitat Autònoma de Barcelona per a un possible procés de cooperació tècnica amb l'Acadèmia de Llengua Indígena Miskitu de Puerto Cabezas (Nicaragua).
- Visita a la Mancomunitat Trinacional El Salvador – Hondures – Guatemala per explorar possibles accions de cooperació tècnica Nord-Sud quan finalitzi el seu programa amb el suport de l'AMB, i Sud-Sud amb la Macomunitat del llac Petén Itzá de Guatemala (Triángulo Norte).

Sud-amèrica

- Programa d'assistència tècnica en matèria de gestió de residus sòlids entre les ciutats de Sant Cugat del Vallès i Tarija (Bolívia).
- Programa d'assistència tècnica en el sector d'atenció ciutadana i gestió documental entre les ciutats de Sant Cugat del Vallès i Cotacachi (Equador).

Reunions bilaterals amb ajuntaments socis

- Visites dels tècnics de l'Àrea a diferents municipis socis per informar de l'avenç dels projectes, explorar nous marcs de col·laboració i intervenció, etc.

Suport a la cooperació municipal indirecta

- Avaluació prèvia ex ante dels projectes presentats a les convocatòries locals (*vegeu Àrea de Projectes*).
- Acompanyament d'entitats membres de diferents Consells de Cooperació en el procés de millora dels projectes presentats.

Acompanyament especial sobre terreny (projectes indirectes que requereixen d'un seguiment especial):

Entitat catalana	Contrapart	Acció
EPMA / Comitè d'Agermanament Nou Barris – Boris Vega	Barri Boris Vega (Estelí, Nicaragua)	Revisió dels projectes realitzats i assessorament per reconduir les relacions d'agermanament
Ensenyament Solidari	Enseñanza Solidaria	Suport jurídic per al traspàs del Centre de Recursos Pedagògics de San Miguelito al Ministeri d'Educació

GERD	ASOPEDI i Fundació Transiciones	Acompanyament de l'intercanvi entre persones amb discapacitat de Nicaragua, Guatemala i Catalunya a la ciutat de Masaya (març) per tal d'establir relacions de cooperació Nord-Sud i Sud-Sud
Fundació Maresme	FRATER Masaya	Suport a la formulació d'un projecte triennal per a persones amb discapacitat i seguiment puntual de les accions associades
Fornells x 3	FUNDEIT (Torola, El Salvador)	Revisió del projecte de posada en marxa d'una granja de pollastres a Torola, i reformulació amb la contrapart de la proposta d'execució
Comissió d'agermanament l'Esquirol-Limay	Fundación Hermanamiento l'Esquirol- Limay (Nicaragua)	Seguiment de la posada en marxa del nou CDI de San Juan de Limay i suport a la contrapart en la gestió de l'ajut alimentari
ESF-Enginyeria Sense Fronteres Catalunya	MEER Empreses públiques elèctriques GADM Orellana (Equador)	Seguiment sobre terreny conjunt, amb l'Ajuntament de Girona, de la iniciativa d'ESF de les intervencions de consolidació i promoció de sistemes descentralitzats de generació elèctrica renovable al Nord amazònic equatorià

Assistència per a la cerca de finançament extern

- Identificació de socis europeus i socis dels països del Sud amb qui presentar projectes conjuntament.
- Vincle permanent amb les OTC de l'AECID per explorar vies de finançament i crear aliances en algun territori. Participació regular a Nicaragua a la comissió de cooperació descentralitzada convocada per l'OTC (FCCD, Euskal Fundoa, AACID, Xunta Galega).

Cerca d'aliats per accedir conjuntament a fons externs bilaterals i/o multilaterals

Nicaragua

- Presentació a la convocatòria Europ Aid de Nicaragua amb un Consorci creat *ad hoc* (Alcaldia de Puerto Cabezas, GVC, ASORENIC i Fons Català) per implementar un Pla de Gestió de Residus al municipi de Puerto Cabezas. El projecte va ser aprovat per a tres anys amb una subvenció de 750.000 euros, i una contrapartida per part dels municipis agermanats de Vilafranca del Penedès i Sant Pere de Ribes.

Cuba

- Programa PADIT-Cuba: Explorar la vinculació i els punts de trobada amb el PADIT durant la missió de seguiment realitzada el novembre de 2016 a Cuba. Establir les bases per a una futura articulació del Fons Català dins el PADIT.

Haití

- Reunions de coordinació per explorar l'encaix en el projecte europeu "Reforçament de la concertació entre societat civil i autoritats locals per la bona governança a la regió d'Aquin en clau de postemergència per l'huracà Matthew" executat pel CRESFED a tres municipis afectats per l'huracà Matthew a Haití.

ÀREA D'ÀFRICA, MEDITERRÀNIA I ÀSIA

Reunions bilaterals amb ajuntaments socis

- Visites dels tècnics de l'Àrea a diferents municipis socis per informar de l'avenç dels projectes, explorar nous marcs de col·laboració i intervenció, etc.

Suport a la cooperació municipal indirecta

- Avaluació prèvia ex ante dels projectes presentats a les convocatòries locals (*vegeu Àrea de Projectes*).
- Acompanyament d'entitats membres de diferents Consells de Cooperació en el procés de millora dels projectes presentats.

Suport a la campanya Món Local Refugi

- Xerrades informatives a ajuntaments:
 - Sant Antoni de Vilamajor
 - Vilassar de Dalt

OFICINA SENEGAL

Acompanyament a la cooperació directa i indirecta

Municipi català	Contrapart	Acció
Mataró	Sandaga, Kolda (Senegal)	Projecte 1724. Construcció d'un pou, distribució i producció hortícola a Sandaga: <ul style="list-style-type: none"> - Visita seguiment projecte per justificació final i tancament de projecte
Mataró	Oussouye, Ziguinchor (Senegal)	Prrojecte 2445. Subministrament d'aigua potable a sis pobles del departament d'Oussouye Fase1: <ul style="list-style-type: none"> - Participació en reunions comitè de pilotatge per la continuació del projecte amb Cooperació francesa: Communauté de Communes du Toulois.
GT Senegal	9 municipis diferents de Senegal	Projecte 2560. Grup de Treball Senegal: Enfortiment de capacitats en gestió d'organitzacions comunitàries de base (OCB) al Senegal: <ul style="list-style-type: none"> - Reunions amb FODDE i visites a Kolda per inici de la segona fase del projecte
GT Senegal	Oussouye, Ziguinchor (Senegal)	Projecte 2625. Enfortiment de la gestió municipal dels nuclis urbans de Ziguinchor i Oussouye <ul style="list-style-type: none"> - Organització activitats en col·laboració amb Xarxa de Consum Solidari i ARD de Ziguinchor - Participació al taller de intercanvis amb 28 dones electes de Ziguinchor i Oussouye sobre els drets de les dones consignats a la constitució i la SNEEG (Stratégie Nationale sur l'Équité et l'Égalité de Genre) amb la col·laboració de Mina Rouchati (Tànger-Tetuan)

Polinyà	Sandiniery, Sédhiou (Senegal)	Projecte 2746. Projecte de desenvolupament agrícola a Sandiniery: - Visites de seguiment del projecte
Molins de Rei	Keur Ndiaye Lo, Dakar (Senegal)	Projecte 2786. Construcció d'aules, de lavabos i tancament de l'escola primària de Keur Ndiaye Lô: - Visites de seguiment del projecte
Santa Coloma de Gramenet	Diversos municipis de North Bak East (Gàmbia)	Projecte 2838. Formació per a la prevenció i l'atenció d la mutilació genital femenina a la regió de North Bank East: - Reunions amb responsables projecte
Vic	Diatok, Ziguinchor (Senegal)	Projecte 2884. Millora de l'escola primària i desenvolupament econòmic a Diatok: - Visita seguiment de projecte
Caldes de Montbui	Mlomp Loudia	Projecte 2896. Inici d'activitats docents formals a l'escola de formació professional de Mlomp - Visita seguiment de projecte
GT Senegal	Ziguinchor, Sédhiou i Kolda (Senegal)	Projecte 2976. Taula de concertació de la cooperació catalana amb les ARD de la Casamance. - Reunions i trobades amb director ARD de Sédhiou per identificació - Reunions amb directors ARDs per a preparació trobada a Barcelona
Polinyà	Sandiniery, Sédhiou (Senegal)	Projecte 3006. Alleujament de les tasques de les dones de l'Association Coopérative de Femmes de Sandiniery - Visites seguiment de projecte
Girona	Kerewan Samba Sira (Gàmbia)	Projecte cooperació directa Girona 2015: Desenvolupament rural de les terres comunitàries de les dones: - Visita seguiment del projecte
Girona	Guede Chantier (Senegal)	Projecte cooperació directa Girona 2016: Projecte d'adquisició d'una ambulància pel poble de Guede Chantier
Girona	Thillé Boubacar (Senegal)	Projecte cooperació directa Girona 2016: Granja d'engreix de bestiar a Thillé Boubacar

Altres activitats de l'Oficina a Senegal

- Acompanyament a la missió de l'Ajuntament de Girona per identificació de nous projectes i reunions amb institucions de la zona nord de Senegal.
- Participació a Barcelona a les reunions dels Grups de Treball Senegal i Gàmbia (febrer i juliol).
- Contacte permanent amb ONG local FADDO i participació en assemblees i reunions de coordinació per a identificació de necessitats del departament d'Oussouye.
- Participació en la trobada organitzada per l'OTC de Dakar el Dia del cooperant i presentació del projecte de Desenvolupament Urbanístic d'Oussouye.
- Reunions i vincle permanent amb antena de l'AECID a la Casamance, Tomás Serna.
- Acompanyament missió Fons Català al Senegal: Ariel Monells i Joan Ribas (octubre)
- Participació a l'avaluació del projecte Fandema (Gàmbia).

- Trobades preparatòries amb ARD Sédhiou, Région Médicale de Sédhiou i altres institucions per a la posada en marxa del projecte de construcció d'un "Poste de Santé" a Sandiniery.
- Anàlisi de nous projectes en coordinació amb l'Àrea d'Àfrica.

GRUP DE TREBALL SENEGAL

Projecte 2976. Impuls a un marc de concertació de la cooperació catalana (FCCD, ACCD i Diputació de Barcelona) al Senegal

Davant l'atomització dels esforços de la cooperació catalana a la regió de la Casamance i per incrementar-ne els impactes i l'alineament amb els plans locals de desenvolupament dels països socis, s'impulsa un espai de concertació dels diferents agents de la cooperació catalana a la regió de la Casamance, que permeti un lideratge de la cooperació municipalista d'aquest procés. Aquest espai es posa en marxa a finals de 2016, amb la preparació d'una trobada a Barcelona amb els directors de les Agències Regionals de Desenvolupament de Ziguinchor, Sédhiou i Kolda que s'ha de realitzar al gener de 2017.

Fòrum Senegal Diàspora Invest 2016 celebrada a Manresa

Del 9 a l'11 de desembre de 2016 la Confederació d'Associacions Senegaleses de Catalunya (CASC) va organitzar, amb el suport del Fons Català, el Fòrum Senegal Diàspora Invest que va abordar aspectes importants per al desenvolupament i les migracions com les remeses, les inversions d'empreses catalanes al Senegal i els drets laborals.

Projecte 2560. Enfortiment de capacitats en gestió d'organitzacions comunitàries de base (OCB) al Senegal

FODDE va enviar l'informe de tancament econòmic de la primera fase del projecte. La segona fase es posarà en marxa el 2017, després de confirmar amb els ajuntaments interessats quines entitats locals del Senegal volen reforçar de forma prioritària.

Projecte 2625. Enfortiment de la gestió municipal dels nuclis urbans de Ziguinchor i d'Oussouye – Senegal

El juliol de 2016 va finalitzar aquest projecte implementat per la Xarxa de Consum Solidari. La continuïtat del projecte queda condicionada a les negociacions amb l'Ajuntament d'Oussouye.

GRUP DE TREBALL GÀMBIA

Projecte 2452. Fandema. Centre de formació i ocupació per a dones de Tujereng

Finalització de la primera fase del projecte (desembre 2016). El novembre de 2016 se'n fa una avaluació (projecte 2901). Al 2017 s'obrirà una nova línia de treball centrada en formacions sobre energia solar.

Organització d'una trobada de contraparts dels projectes impulsats per ajuntaments catalans a Gàmbia

El maig de 2016 es va fer una trobada de les contraparts gambianes de sis entitats catalanes que estan realitzant projectes a Gàmbia, en el marc del projecte 2452.

Projecte 2408. Enfortiment dels agents locals de la regió de Upper River, Basse, WASDA

El novembre de 2016 s'inicia la segona fase del projecte.

GRUP DE TREBALL MARROC

Projecte 2477. 2a fase del projecte de la iniciativa regional per a l'enfortiment de les comunes rurals en gènere i igualtat d'oportunitats a la RTTA

- Signatura del conveni Fons Català-RTTA: El setembre de 2016 per donar continuïtat al projecte de suport a la Iniciativa Regional d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes a les comunes rurals de la RTTA.
- Definició del pla d'acció i pressupost: L'entitat finalment seleccionada per la RTTA va ser ADELMA, i les comunes beneficiàries seran Taghramt, Ksar Sghir, Tamsouat, Bni Faghloum, Tammorot, Laouamra i Ain Baida. Les línies de treball escollides pels Comitès de Paritat i Igualtat d'Oportunitats (CPEC) varen ser Salut i Educació.

ÀREA D'ACCIÓ HUMANITÀRIA

L'Acció humanitària (AH) és una resposta a les situacions de patiment humà generades per desastres naturals o provocats pels éssers humans. La incorporació dels actors locals a l'escenari humanitari és recent. Des del Fons es fa un esforç per implementar respostes que no siguin simplement reactives, en el sentit de dissenyar un patró de resposta des del món local i la implementació d'una estratègia tan adequada i coherent com sigui possible amb el mandat municipalista. L'acció humanitària és un component de la cooperació descentralitzada directa i indirecta amb actors del Nord i del Sud.

Les accions que es duen a terme des d'aquesta àrea abracen quatre components i es gestionen en coordinació amb l'equip tècnic de les àrees geogràfiques i temàtiques:

Accions	Enunciats
Gestió del cicle del projecte	Participar en la millora de les eines i instruments de presentació, seguiment i avaluació de projectes d'AH
Identificació-Formulació	Revisió o acompanyament en el procés de formulació de projectes
Seguiment	Seguiment de projectes d'AH sobre terreny i a Catalunya
Avaluació ex ante i/o expost	Fer l'avaluació ex ante o valoració prèvia dels projectes presentats per les entitats i/o per municipis del Sud i/o del Nord Identificar propostes d'AH estratègiques pels ajuntaments i pel Fons per fer-ne avaluacions intermèdies, finals o d'impacte, en clau de rendició de comptes i d'aprenentatge
Establiment de marcs d'acord interinstitucionals per millorar les respostes d'emergència en clau local	Reunions Preparació de continguts del Conveni Concertació amb ASL-EREC i els ajuntaments interessats

Conveni de participació en el projecte EREC-Equip de Rescat en Emergències de Catalunya

Des de l'Àrea d'AH, en coordinació amb l'entitat ASL-EREC (Acció Solidària i Logística-Equip de Resposta Ràpida), ha iniciat un procés de concertació amb els socis per a l'establiment d'un fons econòmic creat amb recursos aportats pels ajuntaments socis, destinat a potenciar i regular la resposta de l'EREC-Equip de Rescat en Emergències de Catalunya en grans emergències en l'àmbit internacional, per afegir rapidesa i efectivitat a les respostes d'emergència i afegir valor a les aportacions de les administracions catalanes.

Gestió de campanyes d'emergència

Durant el 2016 s'ha treballat en la gestió de projectes vinculats a cinc campanyes d'emergència actives: seguiment i tancament de projectes i s'ha treballat en la gestió de dues noves campanyes que s'han obert l'any 2016 a Equador (terratrèmol - abril) i al Carib (huracà Matthew - octubre).

ÀSIA

NEPAL: CAMPANYA DE RESPOSTA ALS EFECTES DEL TERRATRÈMOL AL NEPAL

Projecte 2792. ACCIÓ HUMANITÀRIA PER ATENDRE LA POBLACIÓ AFECTADA PEL TERRATRÈMOL AL NEPAL, presentat i executat per la Fundació UNICEF-Comitè Catalunya.

Projecte 2793. REFUGIS D'EMERGÈNCIA PER A LES COMUNITATS AFECTADES PEL TERRATRÈMOL DEL NEPAL, presentat i executat per la Fundació World Vision.

Projecte 2864. TAILORING PROJECT: TALLER DE COSTURA PER A DONES VOLUNTÀRIES DE BARRIADES DE KATMANDÚ ASSOLADES PEL TERRATRÈMOL. FORMACIÓ DE COMPETÈNCIES I GENERACIÓ D'INGRESSOS, presentat i executat per Chhimeki Sanstha Nepal. S'han establert mecanismes de coordinació amb el Fons Mallorquí i amb Chhimeki en matèria de seguiment i avaluació final expost conjunta.

ÀFRICA

EBOLA – ÀFRICA OCCIDENTAL: CAMPANYA DE SUPORT A POBLACIÓ AFECTADA PER LA MALALTIA DEL VIRUS DE L'EBOLA A L'ÀFRICA OCCIDENTAL

Projecte 2932. ENFORTIMENT DE LA RESILIÈNCIA DEL SISTEMA DE SALUT AL DISTRICTE DE MOYAMBA, presentat i executat per Metges del Món a Sierra Leone en clau de *recovery*.

POBLE SAHRAUÍ: CAMPANYA DE RESPOSTA A LA CRISI HUMANITÀRIA ARRAN DE LES INUNDACIONS ALS CAMPAMENTS DE REFUGIATS SAHRAUÍS DE TINDOUF (2014), una campanya conjunta amb la CCASPS, i **CAMPANYA PER LES INUNDACIONS ALS CAMPAMENTS DE REFUGIATS SAHRAUÍS: CAMPANYA D'EMERGÈNCIA DES DEL MÓN LOCAL (2015)**

Projecte 2812. RECONSTRUCCIÓ D'INFRAESTRUCTURES ALS CAMPAMENTS DE REFUGIATS SAHRAUÍS DE TINDOUF ARRAN DE LES INUNDACIONS DEL SETEMBRE DE 2014, presentat i executat per la Fundació Lleida Solidària.

Projecte 2940. CONTRIBUIR A LA MILLORA DE LES CONDICIONS DE VIDA EN ELS CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL I D'INVIDENTS DELS CAMPAMENTS DE POBLACIÓ REFUGIADA SAHRAUÍ, AFECTATS PER LES INUNDACIONS DEL 2015, presentat i executat per Creu Roja Catalunya.

Projecte 2945. SUPORT A L'EXERCICI DEL DRET A L'ALIMENTACIÓ DE LA POBLACIÓ REFUGIADA SAHRAUÍ, presentat i executat per MPDL – Moviment per la Pau.

CARIB

HAITÍ: CAMPANYA DE RESPOSTA ALS EFECTES DEL TERRATRÈMOL A HAITÍ: FASE DE RECONSTRUCCIÓ

Projecte 2703. ENFORTIMENT D'ACTORS PER AL DESENVOLUPAMENT LOCAL AL SUD-EST D'HAITÍ, continuïtat de les accions empreses arran de la campanya d'emergència pel terratrèmol.

Projecte 2774. PROGRAMA DE LLUITA CONTRA EL CÒLERA A LA COMUNITAT DE CAYES JACMEL, per respondre al brot de còlera al territori on s'està desenvolupant el projecte 2703.

Ambdós projectes es fan conjuntament amb el Fons Valencià de Cooperació i Solidaritat i finalitzen l'any 2017.

CUBA I HAITI: RESPOSTA ALS EFECTES DE L'HURACÀ MATTHEW AL SEU PAS PEL CARIB: FASE DE RECONSTRUCCIÓ

L'huracà Matthew va entrar a Haití i Cuba la primera setmana d'octubre de 2016. Al seu pas per les illes, va devastar el Sud d'Haití i va causar danys materials dramàtics al seu pas per l'Orient de Cuba.

L'equip del Fons va realitzar una missió de seguiment i identificació de respostes de postemergència el novembre de 2016 a Cuba i Haití. Es va identificar un projecte de reconstrucció a Baracoa (Cuba) i tres projectes a Haití, a Cayes Jacmel, Tiburon i Aquin.

Projecte 3027. ENVIAMENT, INSTAL·LACIÓ I CONTROL D'UNA POTABILITZADORA D'AIGUA A CAYES-JACMEL, presentat i executat per ASL-Acció Solidària i Logística amb el suport de l'Ajuntament de Cayes Jacmel a Haití. El projecte ja està finalitzat.

AMÈRICA DEL SUD

EQUADOR: CAMPANYA D'EMERGÈNCIA. RESPOSTA ALS EFECTES DEL TERRATRÈMOL A L'EQUADOR: FASE DE RECONSTRUCCIÓ

El 16 d'abril de 2016, un terratrèmol de magnitud 7,8 graus a l'escala de Richter va sacsejar l'Equador. El sisme va devastar les províncies de Manabí i d'Esmeraldas.

Partint del mandat municipalista del Fons Català, la identificació i la implementació de la resposta de reconstrucció va ser en clau local. Es va fer èmfasi en la participació dels municipis i les entitats equatorianes, per fer front a la postemergència sense deslegitimar els actors locals. El 2016 es va obrir una campanya d'emergència.

L'equip del Fons va realitzar una missió de seguiment i identificació de respostes de postemergència el maig de 2016 a Manabí. Es van identificar dos projectes de reconstrucció al

municipi de Jama, a la província de Manabí. L'octubre de 2016, coincidint amb el Congrés d'ONU-Habitat a Quito, una delegació del Fons Català, encapçalada per la presidenta va visitar la província de Manabí.

Projecte 2961. REIMPLEMENTACIÓ DE L'EQUIPAMENT INFORMÀTIC DEL MUNICIPI DE JAMA PER OFERIR SERVEIS A LA CIUTADANIA DESPRÉS DEL TERRATRÈMOL A L'EQUADOR, presentat per ALLI-Asociación Latinoamericana para la Integración de los Inmigrantes i executat per la pròpia entitats i el GAMD-Gobierno Autónomo Municipal Descentralizado de Jama. Projecte tancat durant l'any 2016. S'ha cofinançat amb el Fondo Galego.

Projecte 2962. IMPLEMENTACIÓ I POSADA EN FUNCIONAMENT DEL NOU MERCAT DEL MUNICIPI DE JAMA DESPRÉS DEL TERRATRÈMOL DE L'EQUADOR, també presentat per ALLI-Asociación Latinoamericana para la Integración de los Inmigrantes i executat per la pròpia entitat s i el GAMD-Gobierno Autónomo Municipal Descentralizado de Jama. Projecte tancat durant l'any 2016.

Projecte 3020. COOPERACIÓ TÈCNICA DE MUNICIPI A MUNICIPI EN CLAU POST-TERRATRÈMOL A MANABÍ, EQUADOR. Projecte propi del Fons Català finançat per la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona. El projecte compta amb el suport del PNUD i de l'AME-Asociación de Municipios de Ecuador.

ORIENT MITJÀ

GAZA: Conveni amb UNRWA

Projecte 2775. PROGRAMA DE SALUT MENTAL COMUNITÀRIA. IMPULSANT LA RESILIÈNCIA A TRAVÉS D'ACTIVITATS PSICOSOCIALS PER A LA POBLACIÓ INFANTIL DE LA FRANJA DE GAZA.

SUPORT A LA POBLACIÓ REFUGIADA

EUROPA I ORIENT MITJÀ: CAMPANYA DE SUPORT A L'ACOLLIDA DE POBLACIÓ REFUGIADA EN TRÀNSIT A EUROPA VÍCTIMA DELS CONFLICTES ARMATS A L'ÀREA MEDITERRÀNIA

Continuar el desplegament de les línies d'intervenció en el marc de la campanya:

- **LÍNIA 1** Suport a les persones refugiades en rutes de fugida
 - Seguiment dels projectes aprovats a Catalunya i sobre terreny
 - Missió de seguiment al Líban i Jordània (març 2016)
 - Reunions de seguiment a Catalunya amb les entitats implicades
 - Reclamació d'informes narratius i econòmics a les entitats
 - Actualització contínua del context de la crisi
 - Actualització contínua del microsite "Món Local Refugi" amb informació de la Campanya d'Emergència
 - Identificació de socis locals i respostes a països de primera acollida
 - Retorn de l'avenç de campanya als ens locals i ciutadania
 - Preparació i retorn del balanç de la Línia 1: 2016

La línia 1 ha executat un total de 831.975 euros. Dels 23 projectes aprovats, se n'han tancat 13, dels quals set es varen executar al Líban, Jordània i l'Iraq i sis a Macedònia, Sèrbia, Itàlia i Grècia. L'any 2016 es tanca amb 10 projectes actius i cinc projectes en estudi a països de primera acollida i Europa.

▪ **LÍNIA 2 Suport als municipis de la ruta**

- S'ha donat suport a un projecte al municipi de Saida (Líban) i s'ha signat el conveni d'acord de les cooperacions catalanes amb el PNUD del Líban per al suport a les comunitats d'acollida al Líban.
- Es va aprovar donar suport al municipi de Diyarbakir, al Kurdistan turc, per al manteniment del camp de refugiats que gestiona el municipi, però els problemes polítics d'aquest país de moment no han permès la implementació de l'ajut.

A la línia 2 s'han destinat un total 175.631, 00 euros.

▪ **LÍNIA 3 Educació per al desenvolupament i sensibilització**

- Convocatòria de subvencions d'EpD
A finals de desembre de 2015 es va tancar la convocatòria per a projectes d'Educació per al Desenvolupament, a la qual es val presentar 21 projectes. A finals del mes de març es va resoldre amb l'aprovació de 16 projectes, un dels quals finalment va renunciar a la subvenció.
- Conveni amb Asil.Cat (xarxa de les entitats especialitzades en l'àmbit de la protecció internacional).
En el marc del suport a les associacions especialitzades en aquest àmbit, s'ha signat un conveni per a la consolidació de la tasca que realitza Asil.Cat, de sensibilització sobre el dret d'asil.

A la línia 3 s'han destinat un total de 252.760,07 euros. Els projectes aprovats en aquesta línia s'executen durant l'any 2016 i el primer semestre de 2017.

Pel que fa al procés de socialització i retorn de la informació, durant el primer semestre de l'any s'han fet 17 xerrades a petició dels ajuntaments sobre el desenvolupament de la campanya.

UNITAT D'AVALUACIÓ

L'objectiu de la Unitat d'Avaluació és aportar més coherència, qualitat i visibilitat al treball realitzat pel Fons Català a Catalunya, a la resta de l'Estat, a Europa i als països del Sud on s'intervé. Pretén aportar continguts per a la construcció d'un sistema d'avaluació ad hoc de la cooperació municipal descentralitzada.

La Unitat d'Avaluació s'articula a les diferents comissions de treball del Fons Català i a les àrees geogràfiques, a través de la incorporació de l'estratègia de qualitat i eficàcia de l'ajut com a eix transversal a les pràctiques implementades i gestionades des del Fons Català, sota el principi d'apropiació de la cultura d'avaluació per part dels ajuntaments socis i el desenvolupament de capacitats d'avaluació i construcció de coneixement. Enguany s'ha fomentat la integració d'equips mixtes amb personal dels ajuntaments socis (Sant Cugat del Vallès).

L'any 2016, la Unitat d'Avaluació ha realitzat dues avaluacions, una a Bolívia vinculada al conveni de gestió de la Cooperació Directa de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, i una segona a Gàmbia vinculada al Grup de Treball Gàmbia i a la Comissió de Codesenvolupament.

Promoció de la cultura de l'avaluació: Pla d'avaluacions realitzades 2016

Realització d'avaluacions conjuntes i mixtes en clau local, articulades a processos de desenvolupament de capacitats d'avaluació i construcció de coneixement. Aprenentatge i rendició de comptes.

<p>Avaluació intermèdia dels projectes 2604 / 2902. Ciutat a Ciutat, Cooperació Tècnica Sant Cugat- Tarija: Suport a la gestió integral de residus sòlids</p>	<p>El treball de camp es va realitzar a Tarija, Bolívia del 7 al 14 de maig de 2016.</p> <p>L'avaluació va ser intermèdia i conjunta amb l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès. L'equip avaluador va estar integrat per un equip de dues persones: Ajuntament de Sant Cugat (1) i Fons Català (1).</p> <p>Ajuntaments socis implicats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
<p>Avaluació final del projecte 2548. Consolidació i promoció de l'aplicació de sistemes descentralitzats de generació elèctrica renovable al nord amazònic equatorià</p>	<p>El treball de Camp es va realitzar a Quito i a la província d'Orellana, Equador del 23 al 30 de maig de 2016.</p> <p>L'avaluació va ser conjunta amb el MEER-Ministerio de Energías Renovables (Equador) i ESF-Catalunya. L'equip avaluador va estar integrat per dues persones: ESF (1) i Fons Català (1).</p> <p><u>Ajuntaments implicats:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sant Cugat del Vallès - Girona - Tarragona - Santa Coloma de Gramenet
<p>Avaluació final del projecte 2452. FANDEMA. Centre de Formació i Ocupació per a dones de Tujereng, Gàmbia</p>	<p>El treball de camp es va realitzar a Gàmbia del 30 d'octubre al 10 de novembre de 2016.</p> <p>L'avaluació va ser final i mixta. L'equip avaluador va estar integrat per un equip de dues persones: Fons Català (1) i consultora externa (1). Durant el treball de camp es va desplegar un equip de quatre persones: consultora externa (1), equip del Fons Català (3), de la Unitat d'Avaluació (1) i de l'Àrea d'Àfrica (2)</p> <p><u>Ajuntaments implicats:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Molis de Rei - Torrelles de Llobregat - Grup de Treball Gàmbia

COMISSIÓ DE MUNICIPALISME

Projecte 2780. Estudi sobre els criteris d'aplicació del 0,7% dels ingressos propis municipals a cooperació al desenvolupament: Durant l'any 2016 es va elaborar l'Estudi per part del professor Joaquim Solé Vilanova: presentació de l'informe preliminar (febrer) i presentació de l'informe final (octubre) a la Comissió de Municipalisme.

Productes: Document- Estudi i Estratègia de comunicació

Projecte 2781. Campanya de comunicació i sensibilització "En defensa de la cooperació des dels municipis": Segona fase:

Presentació de la Campanya (febrer) i dels productes a la Comissió de Municipalisme (octubre)

Presentació de la Guia "Les raons de la cooperació als municipis" als responsables municipals de 30 ajuntaments i als principals partits polítics catalans: PDECAT, PP, ERC, PSC, Ciutadans, ICV.

Exposició

Desplegament de la Campanya, Duplicat de l'exposició "Les raons de la cooperació: En defensa de la cooperació des dels municipis": adequació de continguts, divulgació i gestió de l'exposició entre els municipis interessats. Durant el 2016 l'exposició ha visitat 24 municipis.

Productes: Exposició+llibret antirumors (creat per l'Ajuntament de Molins de Rei a partir de la campanya antirumors promoguda des del Fons Català).

Campanya de comunicació

Producció de dos clips de vídeo i divulgació dels recursos creats, amb la participació de diversos alcaldes i alcaldesses.

<u>Clip1 (protagonistes):</u>	<u>Clip2 (protagonistes):</u>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meritxell Budó, la Garriga, CiU ▪ Félix Ballesteros, Tarragona, PSC ▪ Isabel Garcia, Sta. Perpètua, ICV ▪ David Ricart, Vallromanes, ERC 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mercè Conesa, Sant Cugat del Vallès, CiU ▪ Núria Parlon, Santa Coloma de Gramenent, PSC ▪ Candela López, Castelldefels, ICV ▪ Maite Aymerich, Sant Vicenç dels Horts, ERC

Projecte 2779. Promoció de models de cooperació horitzontal i recíproca: la cooperació tècnica o la cooperació entre institucions públiques locals:

Guia de Cooperació Tècnica Municipal

Durant l'any 2016 es va elaborar la Guia com un mètode per a la identificació i la implementació d'accions de cooperació tècnica municipal: modalitats, competències i procediments juridicolaborals. Presentació i validació de la proposta (febrer) i els productes (octubre) a la Comissió de Municipalisme.

Productes: Guia de Cooperació Tècnica Municipal

Jornades-Seminari de Cooperació Tècnica (Sant Cugat del 7- 10 març 2017)

El darrer trimestre de 2016 es va preparar la logística i els continguts de la Jornada realitzada el 2017: Selecció de participants de països del Sud, de Catalunya i de l'Estat espanyol.

Seguiment dels processos de cooperació tècnica endegats en clau de coherència de polítiques:

- Bolívia: Projecte.2902. Ciutat a ciutat, cooperació tècnica Sant Cugat-Tarija: Suport a la gestió integral de residus sòlids
- Equador: Projecte2939. Ciutat a ciutat, cooperació tècnica Sant Cugat-Cotacachi: Suport a l'oficina d'atenció ciutadana
- Equador: Identificació del Projecte de Cooperació Tècnica de Municipi a Municipi en clau postterratrèmol a Manabí
- Guatemala: Projecte 2910. Projecte pilot de gestió integral de residus sòlids a la Mancomunitat de Municipis de la Conca del Llac Petén Itzà, Petén
- Nicaragua: Projecte TAWAN KLIN-Ciutat neta sanejament ambiental amb enfocament en el desenvolupament territorial participatiu al casc urbà de Puerto Cabezas-Bilwi, en el marc de l'agermanament dels municipis de Vilafranca del Penedès i Sant Pere de Ribes amb Puerto Cabezas
- Palestina: Projecte 2899 Estudi de necessitats de cooperació tècnica en matèria del cycle integral de l'aigua en clau de cooperació tècnica de municipi a municipi a Cisjordània

GRUP DE TREBALL DE L'AIGUA

MANDAT

Millorar la governança local i legitimar la cooperació des dels municipis mitjançant la millora de la qualitat de la cooperació descentralitzada en el sector aigua i sanejament amb un treball en xarxa que integri actors catalans i dels països del Sud, a través de:

1. Millorar de les capacitats dels governs locals en matèria de gestió pública de l'aigua
2. Transversalitzar la política de cooperació dins l'estructura municipal amb altres departaments municipals
3. Promoure el debat i l'intercanvi d'experiències sobre models de cooperació en temes d'aigua i sanejament entre actors
4. Posar en valor el paper dels municipis en la prestació dels serveis d'aigua i com a actor estratègic de la cooperació internacional, incidint en les polítiques de cooperació i sensibilitzant a la població

PRINCIPALS ACCIONS DESENVOLUPADES DURANT L'ANY 2016

Campanya [Som Aigua](#): la campanya de sensibilització l'any 2016 s'ha realitzat a Santa Coloma de Gramenet. El dia 22 de novembre es va divulgar una nota de premsa a tots els ajuntaments catalans amb un posicionament amb enfocament del dret humà a l'aigua.

Creació d'eines en matèria d'aigua i drets humans: Mapa interactiu aigua i cooperació (ampliació) <http://aiguaicooperacio.cat/>: s'ha treballat en l'ampliació de la "minería de dades" realitzada sobre els diferents projectes d'aigua i sanejament que s'han dut i s'estan duent a terme des dels municipis catalans i des del Fons Català durant els anys 2005-2015. I també s'han ampliat els actors, entrant els projectes de l'AMB. El dia 19 de novembre, coincidint que és el Dia Mundial del Sanejament, es va fer el segon llançament de les dues web vinculades al Grup de l'Aigua: <http://aiguaicooperacio.cat/> i <http://somaigua.cat>

Seminari de formació on line Aigua i Drets Humans i la Jornada presencial al Prat de Llobregat: El seminari, emmarcat en desenvolupament de capacitats en matèria d'enfocament de drets, Cicle integral de l'aigua, adreçat a tècnics i tècniques municipals, va ser de 6 hores de formació on-line (25 persones participants), del 27 de setembre al 7 d'octubre, i 4 hores en una jornada presencial l'11 d'octubre a el Prat de Llobregat amb la participació de 21 persones.

Identificació i desplegament d'accions de cooperació tècnica de municipi a municipi en matèria del Cicle Integral de l'Aigua. L'any 2016 s'ha treballat en dues iniciatives:

- Orient Mitjà: estudi de necessitats de cooperació tècnica de municipi a municipi a Cisjordània, Palestina. Identificació, estudi de context general i institucional (municipis i competències), identificació de necessitats de cooperació tècnica en matèria del cicle integral de l'aigua per part de municipis palestins. Estudi del cicle integral de l'aigua i context legal. Identificació d'actors potencials per col·laborar i de possibles intervencions futures en matèria del cicle integral de l'aigua. Identificació d'un projecte de cicle integral de l'aigua (recursos disponibles 25.000 euros) en clau de projecte pilot i, si és factible, localitzat a la Vall del Jordà – Àrea C
- Carib: Explorar la proposta d'articulació al programa PADIT-Plataforma Articulada para el Desarrollo Integral Sostenible en Cuba.

Coordinació i incidència en xarxes de cooperació locals, estatals i internacionals de cooperació en aigua i sanejament: Gijón: Trobada AEOPAS i GWOPA/ONU-HABITAT (juny) i Còrdova: 2º ENCUESTRO AEOPAS y GWOPA/ONU-HABITAT (octubre). Aquestes trobades destaquen la importància cabdal de vetllar perquè tot el que es faci sota el paraigües de la GWOPA sigui sense ànim de lucre. Es mostren experiències i bones pràctiques entre partenariats públics-públics (PUP).

COMISSIÓ DE CODESENVOLUPAMENT

Projecte 2898. 2a edició de formacions “Enfortint el Codesenvolupament” a Salt i a Manresa

Els dissabtes dels mesos d'octubre i novembre de 2016 es varen dur a terme a Salt i Manresa les formacions per millorar les capacitats de les entitats de codesenvolupament.

<p>Salt Dates: 1, 8, 15 i 22 d'octubre Lloc: Factoria Cultural Coma Cros Assistents: 26 persones</p>	<p>Manresa Dates: 5, 12, 19 i 26 de novembre Lloc: Casa Flors Sirera Assistents: 21 persones</p>
--	--

Les formacions varen permetre els participants familiaritzar-se amb les diferents parts dels projectes de desenvolupament comunitari, proporcionant-los mètodes i tècniques per a la gestió del cicle del projecte; i amb l'enfocament de gènere i basat en drets humans. També els va permetre de millorar el coneixement sobre el concepte del cicle de projectes i d'introduir-hi el concepte d'enfocament de gènere i basat en drets humans.

Informació disponible al microsite <http://www.enfortintelcodesenvolupament.org/>.

Procés de reflexió sobre el Codesenvolupament

El segon semestre de 2016 s'inicia un procés de reflexió i debat entorn del codesenvolupament, amb la intenció de concretar el 2017 una proposta per fer tallers participatius de debat i reflexió sobre el binomi migracions i desenvolupament a diferents municipis de Catalunya i elaborar una guia de recomanacions en l'àmbit de les migracions i el desenvolupament per als ajuntaments catalans.

Els objectius plantejats són millorar l'eficàcia de l'ajut des del municipalisme català i incidir alhora sobre el reforçament de la cohesió social; actualitzar, reforçar i millorar el discurs i les pràctiques entorn del vincle entre migracions i cooperació al desenvolupament dels ajuntaments catalans; definir estratègies d'intervenció en l'àmbit de les migracions i el desenvolupament, tant a Catalunya com als països socis; i facilitar eines per a la concertació, el reforçament i l'apoderament de les associacions que treballen des de la lògica de les migracions i el desenvolupament, amb la participació activa de les autoritats locals dels països d'origen.

Cal prendre com a punt de partida que les migracions i la cooperació al desenvolupament són processos que presenten una enorme complexitat i en les quals intervenen múltiples dimensions. Per tant, resulta impossible incidir sobre totes des de l'àmbit dels governs locals, si bé dins del seu àmbit competencial els ajuntaments poden promoure accions amb impactes gens menyspreables. Sense perjudici de tot el que pugui anar apareixent en el marc del cicle de reflexió i debat que es proposa entorn al binomi migracions i desenvolupament, les problemàtiques que es volen abordar amb aquesta proposta són les següents:

1. Supeditació del codesenvolupament a la lògica de les polítiques migratòries i de seguretat i als marcs legislatius establerts pels estats, que no es troben en la primera línia de la prestació de serveis bàsics a les persones
2. S'ha focalitzat excessivament el paper protagonista dels immigrants sense tenir suficientment en compte la implicació dels governs locals dels països d'origen ni els plans de desenvolupament que tenen en marxa
3. Sobrecàrrega de responsabilitats en les esquenes dels immigrants, sovint immersos en una lluita quotidiana per la supervivència, la legalització de la seva situació i la recerca de treball i fonts d'ingressos, mentre que la solidaritat i la cooperació han de ser valors que impliquin tota la població
4. Atomització i manca de capacitats de les associacions d'immigrants que es pretén convertir en protagonistes de les accions de codesenvolupament
5. Manca de visió comunitària dels projectes de codesenvolupament
6. No s'ha tingut prou en compte la dimensió del codesenvolupament com a element constructor de societat diverses i generador de cohesió social en el país d'acollida, focalitzant les accions en els països d'origen
7. Manca d'estabilitat i permanència en el temps de les accions de codesenvolupament entre les comunitats vinculades
8. Dificultats per emmarcar les remeses, un dels principals factors de desenvolupament dels països d'origen¹, en les accions de codesenvolupament, considerant que són fluxos econòmics privats

¹ Al Senegal, per exemple, les remeses de la diàspora representen el 15% del PIB del país

COMISSIÓ DE PAU I DIPLOMÀCIA DE CIUTATS

Dinamització de la Comissió de Construcció de Pau

S'han realitzat tres reunions de la comissió: 11 de febrer, 7 d'abril i 22 de setembre.

Projecte Ciutats Defensores de Drets Humans

Fins el 2016 el Fons participava en el projecte Ciutats Defensores dels Drets Humans com a ens col·laborador. El projecte consisteix a organitzar l'estada a Catalunya d'un grup d'activistes pels drets humans durant dues setmanes per dur a terme una sèrie d'activitats diverses als 15 ajuntaments participants (xerrades, trobades, reunions institucionals, visites a escoles...) per tal de donar a conèixer la seva tasca i la importància de la promoció dels drets humans.

El setembre de 2016 s'acorda la creació d'una comissió en el marc del Fons Català per gestionar el projecte Ciutats Defensores. La secretaria tècnica de la Comissió Catalana de Ciutats Defensores dels Drets Humans es desenvoluparia mitjançant un conveni entre el Fons Català i la Comissió Catalana d'Ajuda al Refugiat.

Suport al procés de Pau a Colòmbia

El Fons té l'encàrrec de coordinar la part institucional del suport al procés de pau a Colòmbia. Això s'ha materialitzat en la moció i la declaració fetes des del món local en coordinació entre les tres entitats municipalistes (FMC, ACM i Fons). A més, es van demanar les dades de ciutadans colombians/es segons municipis a la Direcció General d'Immigració, per tal de promoure la participació al plebiscit del 2 d'octubre als municipis amb més ciutadania colombiana. Per últim, es va convocar una reunió el 9 de setembre per fixar l'acte de tancament de campanya per promoure la participació dels colombians al plebiscit sobre els acords de pau. Hi van participar: ACCD, Casa Amèrica Catalunya, Colòmbia en Pau, Colombia Soy Yo Barcelona, ICIP, Taula per Colòmbia, Ajuntament de Barcelona i CNP/CP.

Monogràfic de formació sobre Pau i Gènere ofert als municipis socis del Fons Català,

Organitzat per la Comissió de Pau amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, celebrat a Barcelona el 7 d'octubre de 2016 (10 assistents).

Organització del taller "La protecció dels drets humans i la cohesió social: el repte de les ciutats" a la trobada de Ciutats i Governos Locals Units a Tànger, Marroc

Celebrat el 28 i 29 de novembre, per identificar quins serveis han de proveir les ciutats per garantir la protecció dels drets humans i la cohesió social.

Seguiment de projectes de cooperació temàtics i geogràfics

Palestina

Projecte 2936. Creació i posada en marxa d'una guia ètica i de drets humans per a la contractació i la compra pública ètica dels municipis catalans

Gestionat pel consorci d'entitats format per Servei Civil Internacional de Catalunya (SCI), Nexes Intercultural i l'Institut Internacional per l'Acció Noviolenta (NOVACT).

Sàhara Occidental

Projecte 2812. Reconstrucció d'infraestructures als campaments de refugiats sahrauís de Tindouf arran de les inundacions de 2014

Gestionat per la Fundació Lleida Solidària. Es tracta de la rehabilitació d'un institut de secundària.

Projecte 2940. Contribuir a la millora de les condicions de vida en els centres d'educació especial i d'invidents dels campaments de població refugiada sahrauí, afectats per les inundacions del 2015

Gestionat per Creu Roja. Es tracta de la rehabilitació d'un Centre d'educació especial per invidents.

Projecte 2945. Suport a l'exercici del dret a l'alimentació de la població refugiada sahrauí

Gestionat per MPDL. Es tracta de fer un repartiment d'ous de la granja als campaments.

Projecte 2937. Creació de la Xarxa LAONF per a la transformació no violenta del conflicte al Sàhara Occidental – LAONF2

Gestionat per NOVACT. Es tracta de crear una estructura estable de coordinació dels moviments, col·lectius i activistes compromesos amb la no violència: la Xarxa LAONF a través de la entitat Nova-Associació de Joves Sahrauí per la No violència liderada per Abida Mohamed.

Colòmbia

Projecte 2811. Acompanyament a defensors/es de Dret Humans a Colòmbia

Gestionat per International Action for Peace (IAP). El projecte busca aportar a la protecció de les organitzacions socials colombianes mitjançant l'acompanyament internacional sobre terreny.

Projecte 2904. Servei social per la pau: construïm la pau com a alternativa a la guerra

Gestionat per la Fundación DHOC i l'Equipo Colombiano de Investigación en Conflicto y Paz. Es tracta de capacitat i tallers d'intercanvi sobre experiències al servei militar obligatori.

CCASPS (Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí)

Dinamització de la comissió executiva de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí (CCASPS)

Durant el 2016 es va realitzar l'assemblea de la CCASPS (15 de setembre) en què es va aprovar el pla de treball amb els següents aspectes emfasitzats: incidència política, promoció de la cultura de pau i de la lluita no violenta, suport a la millora de l'administració descentralitzada, i suport i acció humanitària.

El 2016 la Comissió Executiva de la CCASPS es va reunir el 18 de novembre, i entre els temes abordats es van concretar els objectius del pla de mandat aprovat durant l'assemblea del 15 de setembre.

Exposició (13)25 al principi va ser la paraula. Dones del Poble Sahrauí, una exposició que visibilitza el valor, la fortalesa, la integritat i la resistència de la comunitat sahrauí representada per les 13 dones fotografiades, que són especialment destacables per biografia, història i experiència. Sorgeix del convenciment que la dona té un rol fonamental en els processos de pau. Durant l'any 2016 l'exposició ha estat exposada a Santa Perpetua de Mogoda, el districte d'Horta-Guinardó (Barcelona) i Montcada i Reixac.

CGLU (Ciutats i Governes Locals Units)

El Fons Català coordina el Grup de Treball de Migracions i Codesenvolupament (pertanyent a la Comissió de Cooperació Descentralitzada i Diplomàcia de Ciutats).

Durant el 2016 es va participar en les següents trobades internacionals:

Esdeveniment	Data	Ciutat
Missió Líban	maig 2016	Beirut, Líban
5è Congrés de CGLU, Cimera Mundial de líders locals i regionals	octubre 2016	Bogotà, Colòmbia
Fòrum d'Autoritats Locals i Regionals de la Mediterrània	octubre 2016	Tànger, Marroc
Taskforce sobre Resposta a desastres a l'àmbit local i regional, Workshop	maig 2016	Ginebra, Suïssa
25 anys de la Xarxa Medcities	Octubre 2016	Barcelona

Durant el 2016 es va participar en el projecte **Perfils Migratoris i diàleg Ciutat a Ciutat a la Mediterrània (C2C)**. Aquest projecte agrupa 10 ciutats mediterrànies i consisteix en la realització de trobades (diàlegs) sobre diferents matèries relacionades amb la migració, amb l'objectiu de compartir experiències i arribar a conclusions que serveixin als diferents actors en la seva gestió.

La direcció està a càrrec del ICMPD (Centre Internacional per al Desenvolupament de Polítiques Migratòries). CGLU i ONU-Habitat actuen com a socis del projecte i ACNUR com a associat.

Durant el 2016 es va participar en les següents trobades (diàlegs):

Temàtica	Data	Ciutat
1r Diàleg - Cohesió social, intercultural i interreligiós	12-13/07/16	Lisboa, Portugal
2r Diàleg - Ocupació i Emprenedoria	3-4/11/16	Madrid
3r Diàleg - L'accés als drets humans i als serveis bàsics	28-29/11/16	Tànger, Marroc

El Fons Català va participar en el diàleg de Tànger com organitzador del taller "La protecció dels drets humans i la cohesió social: el repte de les ciutats". La sessió pretenia propiciar la reflexió entre les persones assistents per identificar quins serveis han de proveir les ciutats per garantir la protecció dels drets humans i la cohesió social. També es volia obrir el debat sobre els marcs de cooperació amb altres àmbits administratius per assegurar la correcta provisió dels serveis bàsics i veure quin ha de ser l'encaix de la societat civil.

RELACIONS INSTITUCIONALS

Durant el 2016 s'han mantingut trobades de la Junta del Fons amb el MHP de la Generalitat de Catalunya per actualitzar el marc general de relacions entre el Fons Català i el Govern, amb el conseller d'Afers Exteriors, Relacions Institucionals i Transparència per acordar la col·laboració en l'àmbit de les polítiques de cooperació al desenvolupament, i amb la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies per acordar vies de coordinació en matèria d'assistència a les persones refugiades.

Així mateix, s'han mantingut reunions per a la consolidació dels convenis institucionals amb l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació de Barcelona i s'ha participat activament en els respectius plans estratègics de l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

Per altra banda, s'han mantingut contactes sovintejats amb els secretaris generals de l'Associació Catalana de Municipis i la Federació de Municipis de Catalunya, i amb alcaldes, alcaldesses de diversos municipis socis, així com presidències d'ens supralocals catalans.

Barcelona, 21 de juny de 2017